

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
розпорядженням Президії НАН України
від «07» серпня 2006 р. № 505

СТАТУТ
РАДИ ПО ВИВЧЕННЮ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ
(нова редакція)

Київ – 2006

1. Загальні положення

1.1. Рада по вивченню продуктивних сил України Національної академії наук України (скорочене найменування: РВПС України НАН України) є *державною бюджетною неприбутковою установою* з правами юридичної особи. У своїй діяльності вона керується чинним законодавством України, Статутом Національної академії наук України, «Основними принципами організації та діяльності науково-дослідного інституту НАН України», іншими нормативними актами Національної академії наук України, статутом Ради.

1.2. РВПС створена рішенням Президії ВУАН від 28 травня 1934 року № 19 на базі Комісії по вивченню продуктивних сил України, створеної 8 березня 1919 року під керівництвом академіка В.І.Вернадського. Постановою Ради Міністрів УРСР від 29 вересня 1959 р. № 1532 РВПС була віднесена до науково-дослідних установ Академії наук Української РСР на правах інституту. Протягом 1936–1966 років РВПС перебувала у підпорядкуванні Держплану УРСР, а з листопада 1966 – у складі Академії наук Української РСР з безпосереднім підпорядкуванням Президії Академії наук. Зараз РВПС перебуває у віданні Національної академії наук України і входить до складу Відділення економіки НАН України.

1.3. Основними завданнями діяльності РВПС є:

- наукова діяльність:

- дослідження проблем прогнозування соціально-економічного розвитку України в умовах докорінних інституційних перетворень та формування ринкових відносин;
- розробка наукових основ регіональної політики, комплексного розвитку і розміщення продуктивних сил України та її регіонів на базі моделювання процесів соціально-економічного та науково-технічного прогресу в конкурентному середовищі;
- дослідження проблем регіональних демоекономічних процесів, формування ринку праці та забезпечення продуктивної зайнятості;
- вивчення проблем використання і відтворення природно-ресурсного потенціалу України, сталого розвитку і екологічної безпеки;
- вивчення економічного простору і динаміки його розвитку, визначення стратегічного потенціалу продуктивних сил України;
- дослідження проблем модернізації національного господарства, зокрема – рентних відносин в контексті світових тенденцій сталого розвитку;
- дослідження проблем розвитку місцевого самоврядування, формування самодостатніх територіальних громад;
- прогнозування науково-технічного та інноваційного розвитку України, становлення економіки знань;

- науково-організаційна та просвітницька діяльність:

- підготовка та атестація наукових, науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації;
- підготовка висококваліфікованих фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістра для галузей народного господарства України згідно з одержаною ліцензією на право здійснення освітньої діяльності;
- наукова та науково-дослідна робота;
- спеціалізація, підвищення кваліфікації, перепідготовка кадрів;
- науково-методична, видавнича, просвітницька, фінансово-господарська діяльність;
- міжнародні зв'язки;
- надання інших послуг, не заборонених законодавством України.

1.4. РВПС має круглу печатку із зображенням Державного герба України з власним найменуванням та ідентифікаційним кодом, інші необхідні печатки і штемпелі, фірмовий гербовий бланк, самостійний баланс, рахунки, у тому числі валютний, в органах Державного казначейства України.

1.5. Економічну основу діяльності РВПС становить бюджетне фінансування, яке включає дві складові:

- загальний фонд, що містить обсяг надходжень на фінансування науково-дослідних робіт, цільових наукових і науково-технічних програм, проектів, тем та ініціативних розробок;
- спеціальний фонд, який складається із коштів, отриманих за виконання госпдоговірних робіт, проведення економічної, у тому числі зовнішньоекономічної, діяльності за профілем РВПС, та коштів, набутих іншим шляхом, не забороненим законом.

1.6. РВПС не рідше одного разу на п'ять років звітує про свою наукову і науково-організаційну діяльність перед Загальними зборами Відділення економіки НАН України і Президією НАН України (в разі потреби).

1.7. Повне найменування РВПС: українською мовою – Рада по вивченню продуктивних сил України Національної академії наук України; англійською мовою – Council for Productive Forces Studies of Ukraine of National Academy of Sciences of Ukraine. Скорочене найменування: РВПС України НАН України.

1.8. Місцезнаходження РВПС: бульвар Тараса Шевченка, 60, м.Київ, 01032.

2. Наукова, науково-організаційна та господарська діяльність

2.1. Головним завданням РВПС є здійснення фундаментальних та прикладних наукових досліджень з метою одержання нових наукових знань і сприяння на цій основі соціально-економічному розвитку України. З цією метою РВПС:

2.1.1. Розробляє за участю наукового колективу основні напрями досліджень і подає їх до Президії НАН України на затвердження у встановленому порядку. При визначенні наукової тематики враховуються рішення Загальних зборів НАН України, Президії НАН України, Відділення економіки НАН України, а також рекомендації наукових рад.

2.1.2. Складає, затверджує і виконує плани науково-дослідних робіт, розробляє питання їхнього матеріально-технічного і фінансового забезпечення.

2.1.3. Вивчає, аналізує та узагальнює досягнення світової науки за своїм профілем і визначає можливості їх використання у матеріальній та гуманітарній сферах суспільства, бере участь у розробці й реалізації міжнародних програм і проектів.

2.1.4. Розробляє прогнози та проводить експертизу науково-технічних проектів, програм, результатів досліджень з відповідних напрямів науки.

2.1.5. Організовує, проводить та бере участь у конкурсах наукових робіт (проектів, заявок) і за результатами конкурсу надає необхідні ресурси та забезпечує виконання відповідних досліджень.

2.1.6. Проводить конференції, наради, симпозіуми, виставки, наукові школи, у тому числі й міжнародні.

2.1.7. Здійснює інформаційну та видавничу діяльність, засновує наукові видання.

2.1.8. Проводить конкурси на заміщення вакантних посад наукових працівників та атестацію наукових працівників РВПС.

2.1.9. Здійснює підготовку наукових кадрів через аспірантуру, докторантуру, прикріплення до РВПС науково-педагогічних працівників та спеціалістів для підготовки і захисту дисертацій, стажування, у тому числі за кордоном, а також через спільні з вищими навчальними закладами кафедри та інші форми.

2.1.10. Здійснення освітньої діяльності з певних напрямів, яка забезпечує підготовку фахівців відповідного освітньо-кваліфікаційних рівня і відповідає стандартам вищої освіти;

2.1.11. Створює у встановленому порядку спеціалізовані вчені ради при Раді для захисту кандидатських і докторських дисертацій.

2.1.12. Забезпечує високу якість досліджень, систематичне нагромадження й узагальнення наукових результатів, створення умов для реалізації творчих можливостей наукового колективу та соціального захисту працівників.

2.1.13. Здійснює наукову і науково-технічну, творчу, мистецьку, культурно-виховну, спортивну та оздоровчу діяльність.

2.2. РВПС організовує наукову й господарську діяльність, зокрема:

- розробляє структуру і штатний розпис у межах наявних коштів і затверджує його в установленому Президією НАН України порядку;
 - преміює працівників згідно з положенням РВПС про преміювання, здійснює інші види стимулювання праці співробітників;
 - укладає в установленому порядку угоди і договори про наукове та науково-технічне співробітництво з органами управління, організаціями, науково-дослідними інститутами, вищими навчальними закладами, у тому числі зарубіжними, здійснює зовнішньоекономічну діяльність;
 - у порядку, встановленому чинним законодавством та нормативними актами Президії НАН України, вирішує питання вступу до спілок, асоціацій та інших форм спільної діяльності з організаціями й підприємствами, в тому числі закордонними;
 - набуває майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності (науково-дослідні розробки) у встановленому законодавством порядку, в тому числі відповідно до угоди із науковими працівниками і співробітниками, котрі як автори є суб'єктами права на об'єкти інтелектуальної власності, що створені в РВПС;
 - має право згідно з чинним законодавством реалізовувати на внутрішньому і зовнішньому ринках об'єкти інтелектуальної власності та іншу наукомістку продукцію, що їй належить, а також надавати на платній основі наукові, науково-методичні та науково-організаційні послуги, що не суперечать вимогам чинного законодавства;
 - з метою практичного застосування наукових розробок за дозволом Президії НАН України РВПС може бути учасником підприємств із змішаною формою власності, до статутних фондів яких передаються належні РВПС майнові права (без права відчуження майна), і одержувати доходи від їхньої діяльності;
 - має право в порядку, встановленому НАН України, укладати договори оренди майна, у тому числі нерухомого, що обліковується на балансі РВПС, а також договорів продажу майна (крім нерухомого).
- Кошти, отримані РВПС від оренди або продажу майна (крім нерухомого), в повному обсязі направляються на спецрахунок РВПС для виконання її статутних завдань.

2.3. Відповідно до Бюджетного кодексу України РВПС щоквартально й щорічно складає та подає до Президії НАН України фінансові звіти.

2.4. Належні РВПС права реалізують її голова, вчена рада, а також інші службові особи за встановленим розподілом обов'язків.

3. Статут і структура РВПС

3.1. Статут РВПС є основним актом, який регулює її діяльність.

3.2. Статут РВПС розробляється її дирекцією, після обговорення в науковому колективі приймається Вченою радою, погоджується з Відділенням економіки Національної академії наук України і набуває чинності після затвердження та реєстрації в Президії НАН України.

3.3. Структуру РВПС розробляє дирекція, розглядає вчена рада та затверджує Відділення економіки НАН України.

Структурними підрозділами РВПС є: науково-дослідні відділи, управлінські й науково-допоміжні підрозділи та служби. В РВПС можна створювати наукові колективи, у тому числі на контрактній основі, на певний термін з метою розв'язання конкретних науково-прикладних завдань.

3.4. РВПС може створювати філіали і наукові відділення та науково-освітні підрозділи (центри) на правах відокремленого структурного підрозділу Ради без права юридичної особи.

Структурні підрозділи, які не мають прав юридичної особи, діють за положеннями, затвердженими наказом голови РВПС за погодженням з вченою радою.

3.5. У підпорядкуванні РВПС можуть перебувати організації (підприємства) з правом юридичної особи, які створюються для забезпечення наукової діяльності РВПС за рішенням Президії НАН України і діють на підставі Статуту, який затверджується та реєструється у встановленому НАН України порядку.

3.6. За рішенням вченої ради при наукових відділах можуть бути організовані експертні ради з окремих наукових проблем для здійснення експертиз наукових проектів, їхніх окремих етапів, результатів наукових досліджень та координації робіт між виконавцями, визначення основних проблем у межах відповідних наукових напрямів. До складу експертних рад залучаються співробітники як РВПС, так й інших установ, які працюють за науковим профілем відповідного відділу. Склад експертних рад затверджується головою РВПС за поданням керівників підрозділів.

4. Управління Радою

4.1. Управління РВПС здійснюється на основі і в порядку, встановленому її Статутом.

4.2. РВПС очолює голова, який обирається Загальними зборами Відділення економіки НАН України за конкурсом із числа провідних учених з урахуванням думки колективу наукових працівників РВПС і

затверджується Президією НАН України терміном на п'ять років. У випадку, коли обрання голови не відбулося, а також у разі реорганізації РВПС Президія НАН України може призначити голову (голову-організатора) РВПС на термін до двох років.

4.3. Голова керує РВПС і відповідає за її діяльність перед Національною академією наук України, а саме:

- забезпечує додержання законності і державної дисципліни;
- керує діяльністю її вченої ради;
- очолює роботу зі складання проектів планів (поточних і перспективних) науково-дослідних робіт, з підготовки наукових кадрів, фінансування і матеріально-технічного забезпечення РВПС з розподілом матеріальних ресурсів за темами науково-дослідних робіт, видання наукових праць, проведення нарад і конференцій тощо;
- організовує контроль за виконанням планів науково-дослідних робіт у Раді; забезпечує виконання рішень вченої ради РВПС, Президії НАН України, Загальних зборів НАН України, Загальних зборів Відділення економіки НАН України та державних органів; перевіряє роботу всіх підрозділів РВПС, тимчасових творчих колективів й окремих співробітників;
- здійснює координацію науково-дослідної діяльності РВПС з іншими науковими установами і вищими навчальними закладами;
- забезпечує добір, підготовку і розстановку кадрів у РВПС, всебічно сприяє співробітникам, які систематично підвищують свою наукову кваліфікацію;
- забезпечує підготовку і подання до відповідних органів звітів про результати наукової та науково-організаційної діяльності;
- забезпечує ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової та статистичної звітності згідно з діючим законодавством;
- створює умови, необхідні для творчого обміну думками, розвитку критики і самокритики в РВПС;
- здійснює загальне керівництво матеріально-технічним забезпеченням РВПС;
- керує роботою зі здійснення міжнародного наукового співробітництва РВПС.

4.4. Голова РВПС має право:

- приймати на роботу, переміщувати та звільняти працівників РВПС;
- організовувати проведення конкурсів на заміщення вакантних посад наукових працівників;
- затверджувати рішення вченої ради за результатами конкурсів;
- затверджувати рішення атестаційної комісії РВПС про атестацію наукового персоналу;
- представляти на підставі рішення вченої ради наукових працівників до присвоєння вченого звання професора та старшого наукового співробітника; затверджувати результати конкурсу по прийому до аспірантури і періодичної переатестації аспірантів;

- переводити аспірантів з одного виду аспірантури до іншого і вносити в установленому порядку зміни до планів прийому в аспірантуру й докторантуру за спеціальностями, з яких здійснюється прийом;
- заохочувати співробітників РВПС за високу якість наукових досліджень, зразкове виконання обов'язків та інші успіхи в роботі;
- встановлювати надбавки працівникам до 50 відсотків посадового окладу за: високі досягнення у праці; виконання особливо важливої роботи (на термін її виконання); складність, напруженість у роботі;
- накладати у встановленому порядку дисциплінарні стягнення на співробітників РВПС;
- затверджувати до видання наукові праці та планові роботи працівників РВПС, а також давати дозвіл на опублікування позапланових робіт з назвою РВПС на титульному аркуші;
- представляти РВПС в Національній академії наук України, у державних органах та громадських організаціях;
- виступати від імені РВПС в судових, банківських та інших установах, а також доручати службовим особам ведення адміністративних, фінансових, господарських, судових справ РВПС;
- розпоряджатися коштами та іншими матеріальними ресурсами в межах затвердженого Президією НАН України кошторису РВПС;
- укладати договори на виконання РВПС науково-дослідних робіт відповідно до профілю наукових досліджень РВПС;
- забезпечувати матеріально-технічне постачання та здійснювати періодичний ремонт будівлі та приміщень РВПС;
- видавати накази і затверджувати положення та інструкції в РВПС в межах своєї компетенції.

4.5. Голова РВПС користується всіма правами, наданими йому цим Статутом, без окремого доручення.

Голова РВПС має право видавати доручення, у тому числі і з правом передоручення.

Голова відповідає за збереження в РВПС державної таємниці.

4.6. Дирекція РВПС є дорадчим органом голови РВПС з питань наукової, науково-організаційної, фінансової та господарської діяльності установи. До її складу входять: голова РВПС, заступники голови, вчений секретар РВПС та радник(и) дирекції. На засідання дирекції, якщо виникає потреба, запрошуються головний бухгалтер, керівники наукових та інших підрозділів, наукові та допоміжні співробітники РВПС, а також керівники служб (Перший відділ, відділ кадрів та аспірантури тощо.).

Дирекція збирається на засідання один раз на тиждень для оперативного розгляду актуальних питань діяльності установи.

4.7. Вчена рада РВПС є колегіальним дорадчим органом управління науковою, науково-організаційною, видавничою та іншими напрямками діяльності РВПС. Вчена рада приймає рішення та виробляє рекомендації в

межах своєї компетенції, визначеної Статутом РВПС. Головою вченої ради є за посадою голова РВПС, заступниками голови – заступники голови РВПС, секретарем – вчений секретар РВПС. Кількісний склад членів вченої ради складає 27 осіб.

4.8. Не менш як три чверті складу вченої ради обираються на термін повноважень голови РВПС таємним голосуванням на зборах колективу (конференції) наукових працівників РВПС, а решта її членів призначається наказом голови РВПС. До складу вченої ради входять всі члени Національної академії наук України (академіки та члени-кореспонденти Національної академії наук України), які працюють у РВПС. До вченої ради можуть бути обрані (або запрошені) провідні вчені і спеціалісти, які не працюють у РВПС.

4.9. Вчена рада РВПС обговорює основні напрями наукової та науково-організаційної діяльності РВПС і рекомендує їх до затвердження Відділенню економіки НАН України.

4.10. Вчена рада РВПС розглядає питання:

- пов'язані з удосконаленням структури РВПС;
 - координації та наукового співробітництва з іншими організаціями та установами;
 - міжнародного наукового співробітництва РВПС;
 - науково-видавничої діяльності; висування видатних наукових праць, наукових відкриттів і винаходів для присудження премій та медалей, у тому числі міжнародних;
 - висування та обговорення кандидатур на посаду голови РВПС;
 - обрання наукових працівників за конкурсом;
 - порушення клопотань про присвоєння працівникам РВПС вчених та почесних звань;
 - висування кандидатів у дійсні члени (академіки) і члени-кореспонденти НАН України;
 - інші питання, які передбачені статутом Ради.
- Крім того, вчена рада:
- розглядає питання, пов'язані з науковою, науково-організаційною та господарською діяльністю РВПС;
 - затверджує (ухвалює):
 - річний звіт про наукову та науково-організаційну діяльність РВПС;
 - плани (програми, проекти тощо) науково-дослідних робіт, впровадження результатів НДР у господарську практику, підготовки наукових кадрів, видавничої діяльності на наступний рік, а також перспективні тематичні плани наукових досліджень РВПС;
 - результати атестації наукових співробітників;
 - теми дисертацій аспірантів, докторантів й здобувачів, їхніх наукових керівників і консультантів;

- рекомендує:
 - кандидатури на призначення заступників голови РВПС, вченого секретаря РВПС, головного редактора та членів редколегій наукових видань РВПС.

4.11. Вчена рада має право приймати рішення, якщо на засіданні присутні не менш як 1/2 її облікового складу, за винятком випадків розгляду кадрових питань, висунення робіт на здобуття премій і медалей та інших питань, де обов'язкова присутність 2/3 складу вченої ради.

Рішення вченої ради вважаються прийнятими, якщо за них проголосувало понад 50% присутніх членів вченої ради. Рішення приймають відкритим або таємним (за визначенням вченої ради) голосуванням.

4.12. Заступників голови Ради з наукової роботи і вченого секретаря призначає голова РВПС за рекомендацією вченої ради за погодженням з Відділенням економіки НАН України і подальшим затвердженням Президією НАН України.

Заступника голови РВПС із загальних питань призначає голова РВПС за погодженням з Відділенням економіки НАН України після затвердження Бюро Президії НАН України.

4.13. Керівників філіалів, наукових відділень (відділів) РВПС, а також інших відокремлених структурних наукових підрозділів обирає вчена рада Ради. Її рішення затверджується Президією НАН України за поданням Відділення економіки НАН України.

4.14. Завідувачі наукових відділів, лабораторій (секторів), головні, провідні, старші, наукові і молодші наукові співробітники заміщують посади шляхом обрання за конкурсом або за підсумками чергової атестації. Завідувачів наукових відділів і головних наукових співробітників за поданням голови РВПС та Відділення економіки НАН України затверджує на посадах Президія НАН України, провідних наукових співробітників – Бюро Відділення економіки НАН України.

4.15. РВПС може мати почесного голову, радника або радників дирекції, яких призначає Президія НАН України.

За поданням установи почесним головою РВПС може бути призначений дійсний член (академік) Національної академії наук України після досягнення 65-річного віку та звільнення від обов'язків голови РВПС, який тривалий час очолював РВПС, зробив вагомий внесок у науку, організацію наукових досліджень та розвиток РВПС, досяг значних успіхів у підготовці кадрів і реалізації результатів досліджень, під керівництвом якого РВПС посідала провідне місце у певній галузі науки.

Дійсні члени, члени-кореспонденти НАН України після досягнення 65-річного віку можуть бути призначені, за їх бажанням, радниками при дирекції.

4.16. Дирекція укладає колективний договір з профспілковою організацією, який регламентує взаємовідносини трудового колективу та адміністрації відповідно до Закону України "Про колективні договори і угоди".

5. Майно і кошти РВПС

5.1. Закріплені за РВПС Президією НАН України будівлі, споруди, обладнання, транспортні засоби та інше майно передані їй в оперативне управління без права зміни їхньої форми власності.

5.2. Кошти РВПС складаються з:

- асигнувань із загального фонду Державного бюджету;
- коштів, що надходять за договорами про виконання науково-дослідних робіт; економічної, у тому числі й зовнішньоекономічної, діяльності;
- цільового фінансування фундаментальних наукових досліджень та витрат на організацію діяльності РВПС;
- інших джерел, у тому числі за рахунок платних послуг, які не заборонені чинним законодавством.

5.3. За дозволом Президії Національної академії наук України тимчасово не використовувані будівлі і споруди, обладнання та інше майно, які закріплені за РВПС, можуть бути орендовані іншими організаціями і підприємствами за передбаченими чинним законодавством ставками плати.

Кошти, що отримані РВПС від оренди або продажу майна, в повному обсязі спрямовуються на виконання статутних завдань РВПС.

5.4. Рада надає профспілковому комітету у користування згідно з чинним законодавством приміщення для його діяльності.

6. Реорганізація і ліквідація РВПС

6.1. Реорганізацію або ліквідацію РВПС проводить Президія НАН України за поданням Бюро Відділення економіки НАН України, до складу якого вона входить, або одного з віце-президентів Національної академії наук України згідно з розподілом обов'язків.

6.2. При ліквідації Ради її майно переходить за розпорядженням Президії Національної академії наук України у відання іншої неприбуткової установи, яка перебуває у віданні НАН України.